

Курсова робота викладена на 49 сторінках друкованого тексту, список використаних джерел налічує 47 джерел, в додатках наведено діагностичний матеріал до експериментального дослідження, сценарій виховної години «Мій улюблений світ без насильства», поради для жертв або свідків домашнього насильства, рекомендації психологам та соціальним педагогам у разі першої допомоги жертвам домашнього насильства.

В роботі розкрито поняття та види насильства в сім'ї, основні причини насильства та психологічні особливості поведінки членів сім'ї, в якій чиниться насильство. Більш детально охарактеризовано методичні особливості соціального супроводу сімей, в яких чиниться насильство: етапи, форми та методи. В ході написання курсової роботи проведено експериментальне дослідження порушень особистісного розвитку та поведінки дітей, які пережили психотравмуючу подію через насильство в сім'ї. Мета дослідження: методичний аналіз особливостей соціального супроводу сімей, в яких терплять насилля. Об'єкт: сім'ї, в яких здійснюється насилля. Предмет: соціальний супровід сімей, в яких здійснюються насилля. Робота ґрунтується на дослідженнях таких вчених, як В.Алексєєва, С.Болтівець, Л.Войтова, Н.Голик, В.Єрьоменко, Н.Капій, А.Капська, Т.Каткова, Н.Королук, О.Мандренко, О.Науменко, Т.Шапошникова, С.Шаргородська та ін.

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ НАСИЛЬСТВА В СІМ'І

1.1. Поняття та види насильства в сім'ї

1.2. Причини насильства та психологічні особливості поведінки членів сім'ї, в якій чиниться насильство

СОЦІАЛЬНИЙ СУПРОВІД СІМЕЙ, У ЯКИХ ЧИНИТЬСЯ НАСИЛЬСТВО

Написав Тамила

Середа, 30 грудня 2015, 00:35 - Останнє оновлення Середа, 30 грудня 2015, 01:08

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОГО СУПРОВОДУ СІМЕЙ, У ЯКИХ ЧИНИТЬСЯ НАСИЛЬСТВО

2.1. Особливості соціального супроводу сімей, у яких чиниться насильство

2.2. Етапи, форми та методи соціального супроводу сімей, що терплять насильство

2.3. Превенція насильства в сім'ї

2.4. Експериментальне дослідження порушень особистісного розвитку та поведінки дітей, які пережили психотравмуючу подію через насильство в сім'ї

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ НАСИЛЬСТВА В СІМ'Ї

1.1. Поняття та види насильства в сім'ї

Насильство в сім'ї - одна з найбільш поширених і загально-відомих соціальних проблем, з якою прямо чи опосередковано стикається більшість населення.

Майнове розшарування суспільства, зниження рівня життя значної частини населення, соціально-побутова невлаштованість, безробіття, юридична безправність, загальна психологічна напруженість, яка часто призводить до алкоголізації і наркотизації, втрата морально-психологічних орієнтирів, негативно відбивається на мікрокліматі в родині, сприяє різкому зниженню культури між сімейного спілкування, призводить до загострення сімейних конфліктів і провокує виникнення сімейного неблагополуччя. Феноменом сімейного неблагополуччя є насильство в родині, що сьогодні набирає загрозливих епідемічних розмірів [14].

Проблема насильства в сім'ї досліджується багатьма вченими, зокрема: теоретичні засади проблеми насильства розглядають І.Зверева, Н.Максимова, К.Мілютіна; природу та наслідки сімейного насильства розкривають Т.Сафонова та Е.Цимбал. Пошук соціально-педагогічних умов, причин і факторів виникнення, виявлення та подолання сімейного насильства над дітьми досліджують такі вчені, як Т.Гончарова, О.Коломієць, О. Кочемировська та ін. Правові, соціальні, психологічні та медичні аспекти попередження насильства в сім'ї представлені в роботах В.Бондаровської, О.Кочемировської, Г.Лактіонової, Ю.Онишко, Р.Хаар, Г.Христова та ін. Розробляють методичні рекомендації та корекційні програми для працівників соціальної сфери, використовуючи вітчизняний і світовий досвід, С.Буров, І.Дубиніна, В.Міленко, С.Мосієнко, Ю.Онишко, Л.Смислова, М.Ясиновська та ін.

За даними Американської Медичної Асоціації, за останні п'ять років у США в результаті домашнього насильства загинуло приблизно стільки жінок, скільки загинуло американців під час війни у В'єтнамі [29].

За даними організацій, які в розвинутих країнах надають допомогу дітям з вродженими вадами, більше третини вагітних жінок є жертвами насильства. Побої, нанесені жінці під час вагітності, є однією з основних причин вроджених дефектів і смерті немовлят. Сто п'ятдесят жінок помирають кожний рік від рук своїх чоловіків (партнерів), за даними

угорських недержавних організацій [4].

Соціальне дослідження компанії GfK Ukraine показало, що 44% населення України потерпало від насильства в сім'ї впродовж свого життя, причому 30% зазнавали насильства у дитячому віці, а близько половини тих, хто зазнавав насильства в дитячому віці, стикалися з ним і в дорослому житті, жертвами домашнього насилля в 90 % випадків були жінки [22].

Відомий польський спеціаліст із попередження домашнього насилля Л.Аларкон, дає таке визначення поняттю насилля – це дії, які чиняться однією (або декількома) особами й характеризуються такими ознаками:

- здійснюються свідомо, спрямовані на досягнення певної мети;
- завдають шкоду (фізичну, моральну, матеріальну тощо) іншій особі;
- порушують права й свободи людини;
- той, хто здійснює насилля, має значні переваги (фізичні, психологічні, адміністративні тощо), це унеможливорює ефективний захист жертви насилля [33].

Часто насилля – не окремий акт, а тривалий процес, при якому встановлюється специфічна система взаємин між насильником і жертвою насилля .

Закон України «Про попередження насильства в сім'ї» визначає насильство в сім'ї як будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування одного члена сім'ї по відношенню до іншого члена сім'ї, якщо ці дії порушують конституційні права і свободи члена сім'ї як людини та громадянина і наносять йому моральну шкоду, шкоду його фізичному чи психічному здоров'ю [18].

Закон також дає чітке визначення жертви та насильника.

Жертва насильства в сім'ї – член сім'ї, який постраждав від фізичного, сексуального, психологічного чи економічного насильства з боку іншого члена сім'ї. Жертвою насильства є будь-який член сім'ї, якому діями іншого члена цієї сім'ї спричинена матеріальна або нематеріальна шкода, тобто порушені його конституційні права і свободи [18].

Насильник (кривдник) – особа, яка вчиняє насильство в сім'ї. Насильницькі стосунки фіксуються в наступних підсистемах:

1. Подружжя, де агресором є чоловік (переважно) або дружина;
2. Батьки (підкувальники, дорослі члени сім'ї) → неповнолітні діти;
3. Дорослі діти → батьки (насильство можуть чинити і батьки, але зазначена ситуація є більш типовою);
4. Дитина→дитина;
5. Здорові особи→хворі, немічні, недієздатні члени сім'ї;
6. Інші члени сім'ї [18].

Насильство в сім'ї може мати форму активних дій (нанесення побоїв, знищення майна тощо) або бездіяльності, тобто пасивної поведінки особи, коли вона не

СОЦІАЛЬНИЙ СУПРОВІД СІМЕЙ, У ЯКИХ ЧИНИТЬСЯ НАСИЛЬСТВО

Написав Таміла

Середа, 30 грудня 2015, 00:35 - Останнє оновлення Середа, 30 грудня 2015, 01:08

вчиняє дій, які могла та повинна була вчинити, щоб запобігти настанню шкідливих...